

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szechenyitér 2. Telefonszám 124

Szerkesztője felelős:
BZV. DR. KISS PÁLNE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Félévre 10 K — f. | Egy hóra 1 K 30
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKRE:
Félévre 14 K — f. | Egy hóra 2 K 40

Wekerle

Huszonegy ére óta új miniszterelnök van az országunk. Ez az ide elvégzendő arra, hogy felszámoljuk meglepetésünkkel, amit a háborús események cikázása, szezónyos és kizámithatatlan harikázása okozott. Aki évekig áll elve-néltem a nével a politika párt-csataiba, csak a maga szak-kérdéseivel fogja kezelt a né-nesi remete egyezsire a leg-első pírás barsegyezéke k-rált.

Wekerle Sándor ma hat vanilenc éves. A harminchal éves miniszterelnököt felváltja egy rézsászru aggaszysn, a fiatalok kabinetjének ő a ve-zetője. Ma ifjúsagra, felterére, acélos bátorságra van szék-ség a politikában is. De a fi-ataloságot nem lehet mindig évek után mérni, igazi bizte-sítéka csak a kormányának az, hogy politikájában nemmi változás nem esik, a választójeget — torikazakad — kezni kell, ezt garantálja az a négy miniszter is, ki eddig kemé-nyen sikra szállt ezért és ezért is tagja marad a kabinetnek: Vázsonyi Vilmos, Mezőssy, Ugras és Bathány.

Az új miniszterelnökről pe-dig tudjuk, hogy kora ellenére nem közönséges munkaszó-lakozik benne. Boltozatos ke-lcsényjéről sagarzik a kedv, egész megjelenése egy opti-mista harcra kenyomását kelti. A háború alatt rozslatosen fog-lakozott a pénzügyi helyzettel messzemenő tervekkel, me-lyeket a hosszú-hosszu évek alatt ki is építhetett. Ennek a megvalósítását várja tőle az ország.

Készer szerepelt a politikai perandon mint miniszterelnök s mind a két alkalommal erő-sen polgari politikát követ, a mi az akkori időben gyökres szakítás volt a maradisággal. Ma, mikor a népi újításokra

sekkal égetőbb szükség van a háború negyedik éveken, csak tőbel sekkal, nem leve-sőbb, a szavak csak cres-cendo lehet, nem accrescendo. Mindeközbe felszított idegekkel várjuk szeptemberi honu-falkozását.

Wekerle eddelélik, ahol gyere, rozslatosen hatensize elhatározott beavatkozásra van szükség. Ugy látszik, minden-burgi szerepet szának neki, Egyésségben csak megnyere

kedvessege és irkessege van. Most azonban a háborúban igazán katonas politikusára van szükségünk, akiknek a beszéde telt. Szeretném, ha az ő derék egyénisége az új-múlt zerd évek során meg-reményesült volna és előlrd programot hozna, az egyé-sége pedig teljesedne ezzel a nagy és nemcs nemre i ar-talommal, mely Andrássy Gyulában és politikájában áll-tal.

Mindenütt meghiusult az olaszok támadásai.

Két nap alatt 5600 fogoly és 30 géppuska maradt kezünkön.

A 70 kilométeres hosszú vonal északi szárnyán a Visie és Kin szakaszon az olasz támadás a szik-lás területnek megfelelően egyes fölcsoportokra kezelett amelyeket mind simán visszavertünk. Auszától dél-re és Caralotól keletre új erők harcbevetésével az ellenségnek sikerült arvenalunkat kisebb visszazero-rítani. Az olasz támadást Wrb-nál felfogtuk, miután egyes esztagek a teljes bekerítésig megállatták állásukat és azután a támadókon át vonultak vi-sza. Dorsla és a Wippsch között éjjel-nappal tartó harcokban egyik támadás a másik után meghiusult. A két csatánapon több mint 5600 fogoly és 30 géppuska maradt kezünkön. Arzierától szakkanyu-gatra a második tirieli császárhadászred esztagei és rekamjárdrei 4 tisztet, 90 főnyi legénységet, 1 géppuskát hoztak magukkal az olasz árokból.

A Gellért gőz-malom mérlege.

1389960 korona évi nyere-ség.

A makói Gellért gőzmalom részvénytársaság vasárnap, augusztus 14-én, délelőtti tar-taltna szegedik rendes évi közgyűlést melyen vils néli hal tudomásul vette az igaz-galóság jelentését az évi üz-letli eredményről.

A jelentéséből a következő részleteket ismerteljük:

A folyó évben a malomle-lekkel szemezdésággban levő további telket, továbbá a Vá-sárhelyi utca 9. sz. alatti házet és telket megvásárolta a ma-lom.

A beérjesztett zárszá-madatok szerint a folyó évi nyereség 138959,34 K amikhez hozzáadva a múlt évről áthozott nyereségmaradvány 300480 K 146863,64 K

áll a közgyűlés rendelkezé-sére.

Ez összeg [ha] befektetése te-kimetésben a következőkép ha-tározottak:

K 50000 — az értécsök-kezési tartaléknak javára,

K 8895,93 az igazgalóság-nak alapszabályszerű jutalékra 2500 — a felügyelőbizottság liszteltdijára,

K 1000 — jótékony célra.

K 50000 a részvénytőke 10 százalékos osztaléka,

K 27619,65 pedig új szám-lára vitetik.

A közgyűlés a felmostvény-ny az igazgalóságának, mint a felügyelő bizottságnak meg-adt.

Ezután az igazgalóságba új tagul a malom ügyvezető igazgalója: Jackó Emil meg-választott, a felügyelőbizet-ség volt tagjai egy évre újra megválasztottak.

Michaelis kancellár a pápa békejegyzékéről.

A birodalmi gyűlés főbiztosa ma délután a birodalmi kancellár, az állami károk és a szövetségesek egy zámú tagjainak jelenlétében összeült. A birodalmi kancellár állt fel szólásra.

— A szövetség törhetetlen szilárd — mondotta a kancellár — és megfelel annak a szoros viszonyoknak, amely közöttünk és a szövetségesek között fennáll. Megállapodtunk abban, hogy a legutóbb Czerninál Bécsben, Berlinben és a káradizálások folytatott eszmecsereit továbbra is folytatjuk. Nemcsak a polti ai tekintetben, hanem az összes hadirandszabályok dolgában is teljes az egység közöttünk. Az elért siker megfűszere a hadviselésnek való egységességnek. Megkértem Hindenburg vezértábornagyot, hogy tegyen kísérletet a jelenlegi katonai helyzetről. Hindenburg a következő távirati választ adta:

Senmi sem igazolja jobban a tengerzárójáró háboru hatását, mint az a veszteségteljes szíveség, amelyet az angolok és a franciák folytatják ellenünk kísérleteik, hogy minke a nyugati fronton katonai tekintetben leverjenek és megsemmisítsék a tengerzárójáró támaszpontját. A hatalmas elleneség támadás a legulyseba veszteségek mellett összekezdődött nagy kiterjedésben a franciák támadása. Itt a franciáknak csak a tölcseröz egyes jelentékeny részeit sikerült a legóriásabb veszteségek mellett elfoglalni. Bizalommal telve nézhetünk előre a nyugati fronton a további harcok fejlődésének, amely harcok egészben véve nem lehetnek visszahatással a mindenképen kedvező katonai helyzetünkre. Keleten csapataink a védelemben és a támadásban új győzelmeket arattak. Ha egy pillantást vetünk az összes frontokra, kitűnik, hogy katonai helyzetünk kitűnő.

Buvárhajóink 811.000 tonnával súlyosítottak el júliusban.

Ezenk ellenére érhetően, hogy ellenségeink a béke gondolatánál utját nem egyengettek. Mielőtt van az állításom a utóbb közöltékkel felül ellenségeinknek radikáljai tekintetében kötött további megállapodásaira rámutatni. 1916. március 4-ken Oroszország Franciázzal egyetértőleg kiküldetésül megállapították, hogy Oroszországnak a következő területek jussanak: Kaukázusi félsziget, Trácia déli része a Mervány-tenger szigetei, Imbros, Teledor szigetek, a Fekete tenger és a Bosphorus közötti szigetek. Később megígértette Oroszország megérintett Erzsébeti és Kurdisztánt. Franciázzal magának kötele Szíriai és más kisázsiai területeket. Anglia Mezőpalaítt igényelle. Kisázsia többi részét megosztották egymás között, további részek pedig Anglia felelőssége alatt egyesültek velünk. Közben Oroszország is beavatkozott a háboru és az őt megillető zsákmányról tárgyalások indultak meg. Amíg ellenségeink radikáljai ilyenek, addig Balfour kijelentését megértjük. Kinyújtott békeközlésre ellenségeink öklöt mutattak. A jelen pillanatban nincs más számunkra, mint bírálhat védekezni.

Közben megérkezett a pápa jegyzéke, amelynek tartalma ismeretes.

Ami a békejegyzék tartalmát illeti, addig állást nem foglalhatok, amíg szövetségesekkel a tekintetben nem állapodtunk meg. Ez ide szerint általában csak két irányban nyilatkozhatom. Valóban, hogy a pápa elhatározását a központi hatalmak befolyásolták. A jegyzék a katolikus egyház fejének spontán elhatározása. Kijelenthetem, hogy az eddig folytatott politikánk az megfűszere, amennyiben minden becsületes kísérletet a béke érdekében adunk. A válasz tekintetében tárgyalásban vagyunk szövetségesekkel és annak rományságnak azok kifejezést, hogy ez a lé-

pés egyenlő szíván hoz közel fekvő célunkhoz, hozánk tisztességes békéjéhez fog vezetni.

A kancellár a pápa kérésén a társaságra így nyilatkozott:

Abban a helyzetben, amelyet itt örökre váltottam, érkezt meg a pápa békejegyzéke. A béke nyilatkozat alap gondolatja megfelel annak az állásnak, amelyet a pápa egész személyiségevel betölt és annak a hivatásnak, hogy ő pápára a katolikus keresztény népek. A pápa gondolatmáratában keméltérbe helyezkedik és a hatalom és a fegyverek a formális békének és az erkölcsi törvénynek kell lépnie. Ezen az alapon fejt ki javaslatát és jut ezekhez a további következtetésekhez, amelyet a béke következtetésébe fog magam után venné. Ami már most a nyilatkozat anyagi tartalmát illeti, végleg nem foglalhatok állást, miszt az szövetségesekkel megállapodásra nem jutottunk. Csak általánosságban nyilatkozhatok körirányban. Állást kell foglalni egy részt ama felfogás ellen, hogy a pápa elhatározására a központi hatalmak befolyásos gyakorolták.

Megállapítható, hogy a pápának a háboru államokhoz írtott nyilatkozatát, mint a sajától is kiűnik, a katolikus egyház fejének spontán elhatározása alakítja. Ki kell jelentenem megérteztől, hogy bár a részletekbe való állás foglalat sem kell tartanom, hogy több ízben tanúsított magatartásunknak és december 12 óta követett politikánkunk megfelel, hogy minden olyan kísérletet, mely a béke gondolatát vetette bele a népek és a háboru teremtette avarosságába, a rekonszenzval fogadunk és hogy a pápa lépését, amely egy vélem, igazságra és pártatlanságra való törekvéstől van áthatva, különösen ádvözlünk. Rövidesen összegyűjtem tehát a mondtakat, először is a pápa jegyzékét nem mi kezdeményezték, hanem a pápa spontán kezdeményezésének szüleménye. Másodszor, ádvözljük a pápa ama törekvést, hogy megadandó békével véget vessen a népek háboru járnak és harmadszor: a válságos dolgában összekötöttésben álló szövetségesekkel

a tárgyalások még nincsenek befejezve.

A pápai jegyzék anyagi tartalmára még nem lérték ki. Készen vagyok azonban arra, hogy egy még későbbi megállapodás formájában érintkezésem legyen a bizalmasan a további tárgyalásokat illetőleg a válogatott választás. Annak a rományságnak adék kifejezést, hogy a köz és munka közelséghez ahhoz a célhoz, amely mindnyájunkat elől a háta javára való becsületes békéhez.

A fiatalok ujrasorozása

Az 1897, 1898. és 1899. évben született népfelkelők V-ik pátsemlője

A katonasági törvény az előbbi hirdelményt közi: A Makóba tartozó katonasági illetőségű magyar vagy osztrák honosítók, 1897, 1898. és az 1899. évben született népfelkelőkre kötelezettes tartassanak a magyar királyi honvédelmi minisztérium 14833. sz. 18-1917. számú rendelkezés folytán Makón, a városban magyarságban tartandó népfelkelői honvédelmi pátsemlőben a törvényes követelmények terén alatti megjelenni.

1917. szeptember 8-án az 1899. évben született makói illetőségűek; 1917. szeptember 4-én az 1899. évben született vidéki illetőségűek az 1898. és az 1897. évben született makói és vidéki illetőségűek az 1898. és az 1897. évben született makói és vidéki illetőségűek; a makói lövészokban kivétel nélkül egyének és az eddigi szemlékről elmaradt 1899-1866. évből született népfelkelőkre kötelezték.

A népfelkelői honvédelmi pátsemlő minden nap reggel 7 órákor kezdődik. A szemlében mindenki megmozakodva és tiszta öltözetben tartozik megjelenni.

A szemlére egyetlen elhasznált és utolsó népfelkelői szemlében nyart népfelkelői igazolványi lap, vagy bizonyítvány a tényleges megjelentéssel becsületes el, az erre vonatkozó bármely katonai vagy felülvizsgálati okmány.

Ak a szemlében meg nem jelenik, vagy a behívóparancsnak nem tesz eleget, azt katonasággal elvonták és a törvény teljes mértékben büntették.

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kapható. Faltáji-ország

A dembogyházi öngyilkosság.

Schmidt hadnagy tragó díjja.

Megrendítő öngyilkosság történt Battenyán. Egy fiatal ember vetett véget életének a az öngyilkosság annál tragikusabb mert a szerencsétlen végé fiatalember családjaiban az már a harmadik csapás mely a kétség felnyomán azt éri. Az öngyilkosságról a „Makai Független Újság” tudósítja a következőket jelenté:

— Schmidt Gábor huszonharmadik gyalogszerebéli hadnagy, a dembogyházi munkácsésztag parancsnoka tegnapelőtt reggel egy félszáznagy barátjának szállásán lakásán felhívta magát és azonnal meghalt. Schmidt családja Budapesti úri családja, akik Aradon és a megyében is ismertek és szerettek. Nem rég jött haza a frontról, ahol hosszabb időt töltött el. A katona életét a fiatalember anyjára megeresztette, hogy aktiváltatni akarta magát. Bőkeznyja azonban visszahúzta a fiatal fiát attól a lépéstől és mindent elárított hogy az öngyilkosságot meg ne valósíthassa.

A fiatalember azonban nem tudott belelőrdögni ebbe, a gondolatba, hogy a katona pályán kívül más pályát választson magának és állítélag a feletti sikeresedésében követte el az öngyilkosságot. A szerencsétlen fiatalember az utóbbi időben idegbehaj jelle mutatkozott és hajs anyjára súlyoskodott, hogy az öngyilkosság előtti estén arra kérte szolgálóját, hogy kötezzé meg.

Csak nagynőben sikerült megnyugtanni a hadnagyot, a ki azonban másnap reggel egy érzetlen pillanatban elkövette a szörnyű tettet.

Másik verzió szerint az öngyilkosságunk románytelen szerelem az oka. Mióta Dembogyháza került, a hadnagy udvarolt egy Csánádme gyében bízis mert úri család lányának és mert szerelmét re-

ménytelennek hitte, talán ezért akart megválni az élettel,

NAPI HIREK

— Hatósági elhatározták figyelmeztetésre. Felhívattak mindössze hatósági elhatározták, kik kenyér és lisztjegyre tartanak igényt, hogy f. évi aug. 21 től kezdve hozzák magukkal a bevásárlási könyvecskéket a egyben felhívattak arra is, hogy kenyerecskéiket, a kenyériben azon a családtagok számára nem felel meg a valóság. Kaldéktalanul igazítsanak ki, mert csak a helyes időszám vételtől fel úgy az érdekl, mint a liszt és kenyérszegy utalványok kiadásánál. Abik a kenyerecskéiket a valóságban hívni ki nem javíthatják, a hatóság részéről aszgeru az meglesznek büntelve.

— Az internálásban 1 kenyérszegy, 2 kenyér, 1 ápolás és 1 kenyér szeptember 1-től alkalmasított nyer. Jelenkor lehet a gondoskodni.

Szinbáz.

Világjáró bemutatása.

Fall Richard kellemsa zenéje és reppant kedves szövegű vig operettjének tegnap este volt a bemutatása. Az operett zajos sikert aratott és a nagyközönség egész este ki nem fejezt a taposól és ujjazásból. A szereplők közül különösen Melvey Ersei, Róvész Ilonka, Nádasyné, Remete Géza, Komlós és Rényi tunkak ki. Az operett-t ma megismétlik.

MŰSOR: Pénteken Jékai Már nagyhatású műve az „Egy magyar nábob” kerül bemutatásra. Szombaton és vasárnap este Lehár Ferenc legújabb gyönyörű zenéjű operettjét a „Csillagok boldogját” mutatja be a teiszerepben Komlós Vilmossal. Vasárnap előtán a nagyhatású „Három a nővér” megy. Jegyeket ezekre az előadásokra már lehet előre váltani.

Palk Sándor női asztal mesterrel Appalfi-n-on 9 szám alatt egy önállóan dolgozó

Varrónő fizetése

és tanuló lányok felvételnek.

A TYUKSZEM FAJ,

3 napi használat: ut a győzelemen és tájdon am...
A tyukszem faj, amely a tyúk szeméből készült, a legújabb felfedezés. A tyúk szeméből készült, a legújabb felfedezés. A tyúk szeméből készült, a legújabb felfedezés.

LAB, KYZ ÉS HÉNALI IZZA-

dőző használja a kőfő „TA” kőfőpárt és ezzel...
A tyukszem faj, amely a tyúk szeméből készült, a legújabb felfedezés. A tyúk szeméből készült, a legújabb felfedezés. A tyúk szeméből készült, a legújabb felfedezés.

Haszenbörbe

kiadó a Szikoni utcában levő 20 szám alatti házban mely áll 3 szobából, 2 konyhából, szoba konyha padló, egy hálószoba, kórház és pincz, kertessel és 2 istálló és nagy...
Ertkezni lehet: Simon Miklós, a gyáros.

Kiadó föld.

Kiszembere: Kiss utca 310 száma ház haszenbörbe egy évre, 7 hatkold földet egy évre...
Ertkezni lehet: Simon Miklós, a gyáros.

8 köblös föld

gazdasági épületekkel együtt felibe kiadó. Ert. Buss-utca 32 szám alatt.

Rattkay Ferenc

adja, hogy más alkalommal...
Ertkezni lehet: Várnai Miklós, a gyáros.

Kiadó földek a városban

Városban 6 hold, Gárdonyiban 2 „...
Ertkezni lehet: Várnai Miklós, a gyáros.

Iritz Miksánál

SZI. László Püspök-Fürdő

Nagyvárad mellett
Fürdőzem teljes!

Kénes forrás források termése...
Kénes forrás források termése...
Kénes forrás források termése...

8 köblös föld

A Makai Dembogyházi...
A Makai Dembogyházi...
A Makai Dembogyházi...

Élelmiszerbolt

Élelmiszerbolt...
Élelmiszerbolt...
Élelmiszerbolt...

Városi kórház

Városi kórház...
Városi kórház...
Városi kórház...

Ertesítő

Fegyverek, biak, egész fog
acrok, csapadós mátkai, arany
bél, plumbból

fegyverek

Magyarországi és a leg
szélesebb körű keresletből.
Fegyverek elvételére, legyél
teljesítést és kőzet fegyverek
elvételére elvételére, 20 éves
fegyverkezési gyakorlatom alkál
1000 éven át Budapeston és
Bartában is számos fegyver-
készítésem telítettségem arra,
hogy ezek szakértésomat a
nagyérdemű község, becses
figyelmébe ajánlom.
Teljes készlettel!

Seress György

Magyarított legtechnikus, Uri u.
Béhm-fő ház, Makó.

•••••
••••• **Hirdetések** •••••
••••• **felvételnek.** •••••
•••••

Disztribúciós vállalat.

KISS KÁROLY

disztribúciós vállalat.

Fontosabb rendelkezés a leggyorsabbtól
a legkényesebb levitől pontosan és
jóllyeg: ezen veges. Novakizendek
pontosa elrendezés! Itt és lakoporsó
rakár!

Gyasszolatokhoz tessék teljes bizalom-
mal fontó cégekhez fordulni.

Pontos kiszolgálás.

Marhabört,

löhört, juhört, anylibört, hársay-
bört, sekkbört és mindenfajta
börket és gyapjút, a legma-
gasabb napi árban veszek.

Löwenstein Armin
Buck-Pozsony u. 48. szék.
Fővárosi termékek mellett.

Legjobb minőségű Gyereki és
Ménosi

fehér- és vörös barok,
valamint a legjobb minőségű
eredeti Kőbányai világos és
Szent István dupla malátás sör
kissinykes és nagyban

Iritz Sándor útv. jégpól
kapható.

Jó hazból való

fiuk nyomdász

tanulónak felvé-

tetik a Makói

Független Ujság

nyomdájában

Makói Független Ujság

nyomdai intézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.